

SAMnr
Lantbrukarens namn
Adress
Telefonnr

Besöksdatum

Upprepad växtnäringsbalans (10B)

Sammanfattning

Denna växtnäringsbalans gäller den ekologiska odlingen. Marken övertogs av en annan brukare 2009 och har odlats ekologiskt sedan ett antal år tillbaka. Denna mark har alltså sin egen växtföljd med grönsaker och gödglas med stallgödsel. Det är därför relevant att göra en växtnäringsbalans för denna mark separat. Överskottet för kväve, fosfor och kalium är högt, men med Biofer i gödslingsplanen samt gröngödslingsvall kommer balansen se bättre ut.

Kommentar till växtnäringsbalans och gödslingsplan

Växtnäringsbalansen för 2009 visar på en allt för hög fosforgödsling. Både kväveutnyttjandet och fosforutnyttjandet är lågt. Kycklinggödseln innehåller mycket kväve som mineraliserar efter hand. Detta visar sig i växtnäringsbalansen som tillfört kväve men i gödslingsplanen visas bara den andel som beräknas bli tillgänglig under växtsäsongen. En bidragande orsak till det stora växtnäringsöverskottet i växtnäringsbalansen 2009 är den uteblivna löskörden och låg skörd av palsternacka. Enligt miljölagstiftningen är högsta tillåtna tillförsel av fosfor 22 kg/ha i genomsnitt/år räknat över en femårsperiod. Enligt KRAV-reglerna kommer det inte att vara tillåtet att använda kycklinggödsel från konventionell kycklinguppfödning från och med 1 januari 2010. Det stora kväveöverskottet innebär en risk för utsläpp av växthusgasen lustgas eftersom överskottskväve kan omvandlas till lustgas genom nitrifikation och denitrifikation.

I alternativet för 2010 har kycklinggödseln ersatts med fastgödsel från häst samt Biofer. Biofer är ett pelleterat organiskt gödselmedel som med fördel kan radgödglas till grönsaksgrödor. Denna gödsling ger en betydligt lägre fosfortillförsel och därigenom ett bättre fosforutnyttjande. Kvävetillförseln minskas och kommer i balans med bortförseln. Kaliumtillförseln ökar med denna gödsling vilket behövs till potatis och rotfrukter. Gröngödslingsvall läggs in i växtföljden 2010 och kommer att leverera kväve på sikt.

Växtnäringsöverskott/ha	N	P	K
Alternativ			
2009	107	29	32
2010	3	3	38

Kväveefterverkan, alltså det kväve som frigörs sent på säsongen eller efterföljande år, blir hög med kycklinggödsel. Det är därför extra viktigt att ha fånggrödor efter grönsaker och potatis och vänta med bearbetningen efter sena kulturer så mycket som möjligt. Det finns dock en gräns för hur mycket fånggrödor man kan ha innan ogräsproblemen riskerar att bli för stora. För att hålla nere ogräsmängden är det bra att använda sig av olika typer av grödor. Därför gör gröngödslingsvallen flera nyttor. Den fixerar kväve som kan levereras till efterföljande grödor, förbättrar strukturen samt minskar problemen med fröogräs. Den skall då putsas eller skördas flera gånger om året. Gröngödslingsvallen ökar även mullhalten, vilket är klimatsmart eftersom en ökad mullhalt fungerar som en kolsänka och innebär ett nettoupptag av växthusgasen koldioxid. Dock bör gröngödslingsgrödan om möjligt plöjas ner på våren för att minska risken för utlakning och lustgasutsläpp.

Markkartering gjordes i augusti 2009. Fosforförrådet ligger strax över gränsen till klass V. Som långsiktig strategi skall därför fosfortillförseln vara i balans med bortförseln. Detta är en viktig åtgärd för att minska risken för fosforutlakning. Fosformättnad kan uppstå om förrådet i marken är fyllt.

Kalium är i klass III. Eftersom du kommer att odla potatis och rotfrukter bör kaliumbalansen vara positiv för gården som helhet. Om kaliumtillförseln är för låg leder det till kvalitetsfel på potatisen i form av mörkfärgning vid kokning.

Problemställningar och åtgärder

- Hitta kostnadseffektiva och passande gödselmedel för ett optimalt växtnäringsutnyttjande
- Använd gödselmedel med högre kaliumkoncentration och lägre fosforkoncentration för att ge växterna bättre förutsättningar och minska risken för fosforförluster. Kycklinggödseln från konventionell kycklinguppfödning måste ersättas. Potatisen har behov av fosfortillförsel och det är därför motiverat med fosforgödsling till denna gröda. Hästgödsel kan vara det organiska gödselmedel som är enklast att få tag i.
- Använd råg som fånggröda så mycket som möjligt efter potatis och lök som skördas tidig höst. Det minskar det utlakningsbara kvävet med 5-6 kg/ha.
- Gärna använda honungsört, fodervicker och eventuellt gräs som fånggröda/mellangröda där det går att så senast i augusti.

- Genom att använda grön gödslingvall i växtföljden blir marken rikare på organiskt material, får bättre struktur och blir troligtvis lättare att bearbeta. En grön gödslingvall som putsas flera gånger under växtsäsongen fungerar bra mot ogräs.
- Plöj på våren.

Hör gärna av dig om du har frågor!

Med vänliga hälsningar,

Rådgivarens namn

Adress

Telefonnr

E-mail

Komplettera med eventuell finansieringstext samt logga från respektive län